

ARCHIWUM
KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO
PZPR
w Białymstoku

Zespół Komitet Wojewódzki PZPR w Białymstoku
..... Wydział Organizacyjny KW
.....

Opis j.a. Materiały dotyczące działalności
..... Wojew. Rady Kobiet w Białymstoku
.....

Daty 1969

Ilość kart 197

Sygn. 33/VI/433

AP
w Białymstoku

1125

PROTOKOŁ

z Plenarnego Posiedzenia Woj. Rady KGW, Rady Dziewcząt ZMW i Wydziału Spółdzielczyń - odbytego dnia 18.XII.1969r. w Białymstoku.

Porządek posiedzenia

- 1/ Zagajenie
- 2/ Referat na temat: Udział KGW i KR w dziedzinie opieki nad dzieckiem i jego wychowaniem.
- 3/ Problemy życia i pracy kobiet wiejskich i kierunki działania w zakresie postępu w gospodarstwie rolnym, dokowym i przysagrodowym.
- 3/ Dyskusja
- 4/ Zamknięcie obrad.

W plenum udział wzięło 119 osób , w tym 15 osób gości zaproszonych.

- Ad.1 Zagajenie dokonała Przewodnicząca Woj. Rady Kobiet przy FJN Tow. Demianiuk Lucja.
Witając przybyłych gości i uczestniczki z poszczególnych środowisk.
- Ad.2 Referat pierwszy odczytała mgr Rejwacka Maria - członkini Woj. Rady KGW.
- Ad.3 Referat drugi odczytała- mgr Wrzecionko Elżbieta przewodnicząca Woj. Rady KGW

W trakcie dyskusji głos zabrały następujące osoby:

- 1/ Borowska Zofia - przew. KGW Drozdowo, pow. Łomża
W KGW jest 58 członkiń - wszystkie należą do GS i Sp-ni Ogr. Pszczelarskiej w Łomży.
Bardzo dużo korzystają z usług w/w. Zajmują się opieką nad dzieckiem. produkcją rozsąd warzyw, dobrze układa się współpraca z miejscowym KR.

2/ Ob. Palenica Stanisława -Przedstawicielka SOP Białystok

W pionie SOP bardzo dobrze rozwija się współpraca z KGW. Zespoły pracy kobiet organizują w KGW kursy gospodarstwa domowego, konkursy hodowli drobiu, oszczędnościowe, pokazy kosmetyczne, owocowo-warzywne, Organizują wspólnie z KGW nara-
dy.

3/ Jarosz Zofia - Przew. Pow. Rady KGW Białystok

Na terenie powiatu jest zorganizowanych 195 KGW i 196 KR. Działalność ukierunkowana jest na realizację Uchwał IX Plenum KC PZPR.

Wprowadzamy do uprawy rośliny wzbogacające bazę paszową i rozwój hodowli. W b.r. było zorganizowanych 25 dziecięców-
wspólnie z ZHP zorganizowano wczasy dla dzieci trwające 3-4 dni w KGW Barszczewo.

Musimy nasilić pracę w kierunku oświaty sanitarnej na wsi.

Nie wszystkie kobiety są na tyle zaangażowane społecznie, by mogły korzystać z funduszy pionów spółdziel-
czych.

W poszczególnych pionach bardzo dużo funduszy społecznych nie jest wykorzystanych.

KGW należy udzielić więcej pomocy instruktażowej w reali-
zacji nakreślonych przez nie planów. Mamy na terenie powia-
tu wiele KGW, które potrafią samodzielnie prowadzić pracę,
ale jest wiele takich, którym należy jeszcze pomagać i
tkwić w ich poczynaniach.

4/ Broniszewska J. Przew. Pow. Wydz. Sp. w Wys. Maz.

W 1969r. Wydział zwrócił szczególną uwagę na pracę z dzieć-
mi. Ogłosiliśmy współzawodnictwo między spółdzielniami i
Wydziałem Sp-cznym w Zambrowie - na temat prowadzenia
zajęć z dziećmi. Członkowie Komisji kontrolowali przebieg
prac w poszczególnych punktach i oceniali wyniki. W styczniu
będzie podsumowanie współzawodnictwa. Na podstawie kontroli
stwierdzamy, że wszystkie sp-nie przystąpiły do współzawod-
nictwa.

Dobre wyniki osiągnęła Sp-nia w Kobylinie, Szepietowie, Czyżewie, OSM Wys, Maz. i SOP Szepietowo i Wys. Maz.

Prowadzono anonimową ankietyzację u matek, których dzieci objęte były opieką. Wszystkie postulowały o organizację dziecińców trwających cały rok oraz zwiększenie opieki lekarskiej.

Każda Sp-nia posiada opracowany plan pracy w KGW, które jest bardzo pomocny w naszej pracy. Są Sp-nie, które nie posiadają nadwyżek.

W b.r. WZGS przyszedł z pomocą, ale jest to jeszcze niewystarczające w stosunku do potrzeb.

Robimy wszystko wspólnie z KGW, gdyż sam Wydział nie był by w stanie poszczególnych prac wykonać. Wydział Sp-czyn wziął do obsługi 100 KGW w celu przeprowadzenia zebrań, Sprawozdawczo - wyborczych - wykonano już 50%. Pojeżdżano w b.r. 100 członkiń do GS.

Jeżeli w Ośr. N.G. nie będą pracowali ludzie z prawdziwego zdarzenia, to nie osiągniemy zakładanych efektów. Każdy Ośrodek powinien mieć na etacie Kierownika - i o to postulujemy do Władz WZGS.

5/ Amiliańczuk Genowefa - KGW Rozedranka, pow. Sokółka

Największą trudność w organizowaniu dziecińców jest niechęć matek. U nas dlatego jest dużo złej młodzieży, że matki mało troszczą się o wychowanie dzieci. Pomocą matkom w organizowaniu dziecińców powinien być Wydział Oświaty, oraz Organa M.O. powinny karać rodziców, jeżeli dziecko chodzi po drogach bez opieki.

Praca naszych lekarzy w Ośrodkach Zdrowia ma dużo do życzenia, podchodzą do pacjentek bardzo arogancko. Należy lekarzy zdopingować, by zainteresowali się życiem mieszkańców wsi.

Walkę z chwastami wykonują ręcznie - bo KR niewiele pomaga maszynami. Przyjechał traktorzysta trochę opryskał i odjechał twierdząc że nie ma czasu.

Zebrań w KGW jest poważnym wydarzeniem i dobrze jeżeli na nie przyjedzie ktoś z powiatu i w odpowiedni sposób oceni dorobek członkiń KGW.

6/ V-ce Przew. Woj. Rady KGW - Fietraszek Teresa

Z roku na rok obserwujemy postęp w zakresie opieki nad dzieckiem. Obowiązek wyżywienia dzieci spoczywa na rodzicach - ale ujednolicić odpłatność za pobyt dziecka w dziecińcu bym się nie zgodziła - gdyż zależne to jest od miejscowości i poziomu życia danych rolników.

Musimy prowadzić szkolenie z matkami i stopniowo wprowadzać bardziej udoskonalone formy opieki nad dzieckiem, rozpoczynając od dziecińców zielonych. Godziny trwania dziecińca nie mogą nam być obojętne - powinien on trwać conajmniej do godz. 19-20⁰⁰.

Niedopracowana jest u nas sprawa dziecińców jesiennych i klasy przedszkolne również są nie wykorzystane.

Wizytowałam dziecińce w pow. Wys. Maz., Zambrów i Białystok, wszystkie były dobre i na poziomie.

Moim zdaniem powinno być jak najwięcej roztrząsaczy do nawozów, opiekaczy i ogławiaczy do kuraków oraz ośrodków chwastobójczych.

Spółdzielnie Mleczarskie stawiają wymogi co do czystości mleka, ale nie zabezpieczone są opryskiwacze do bielienia obór i środki do tępienia much w oborach.

7/ Boczkowska Hanna - Przew. KGW Augustowo, p. Bielsk

Fundusze na dziecińce w pierwszej kolejności winniśmy czerpać z własnych środków KR, KGW.

My w KGW uprawiamy grunta PFZ i mamy Zespół artystyczny - uzyskany dochód przeznaczony na opiekę nad dzieckiem i wycieczki krajoznawcze.

Od 2 lat organizujemy samodzielnie dziecińce i grupę żłobkową z funduszy MBM i KGW.

Bardzo dobrze układa się współpraca z Biblioteką Powiatową organizujemy Konkurs pod nazwą "Poznaj swój kraj, miasto, powiat".

8/ Brzozowska Irena - ZMW Olecko

Dziewczęta z ZMW Stożne- prowadzą zajęcia z dziećmi w lecie i zimie. Organizują gry, zabawy, choinkę, kulig, balety kostiumowe itp. Współpracują z ZMP, ale z KGW współpraca nie układa się dobrze.

9/ Przedstawicielka ZMW - Grajewo

Rady Zakładowe w PGR mają fundusze na akcję socjalną ale nie zawsze są one we właściwy sposób wykorzystane. Są urządzone ogródki Jordanowskie, Zabawki, ale nikt nie opiekuje się dziećmi. Można by w tym celu wykorzystywać dziewczęta w czasie wakacji- te które uczą się w szkole.

10/ Kier. Wydz. Ekon. Rolnego WK ZSL inż. J. Ostrowski

Wystąpił w imieniu WK ZSL, KW PZPR, WZKR, WZGS CZSM O/O Zeznaczył, że dyskusja jest bardzo rzeczowa, obiektywna i bezpośrednia. Koleżanki wypowiadają się co będą w stanie same zrobić i jaka jest potrzebna pomoc.

Zakładamy, że w następnej pięciolatce zwiększy się ilość traktorów, snopowiązałek, agregatów omłotowych, kopaczek i innego sprzętu, który ułatwia przecież pracę kobiety wiejskiej.

Powinniśmy w większym stopniu wykorzystywać FRR na cele pozamechanizacyjne z przeznaczeniem na wspólny odchów piskląt, zakładanie okien inspm, zakup drobnego sprzętu. Mamy duże osiągnięcia na odcinku opieki nad dzieckiem. Plan na 1970r. przewiduje zorganizować 800 dziecińców w tym 350 przez KGW.

Kierownictwo poszczególnych instr. zwraca się z prośbą aby przydzielić im plan organizacji dziecińców na rok następny. Koleżanki to przeanalizują i wzięną pod rozwagę czy słuszne są takie poczynania.

Prezes Wierzbicki obiecuje, że kierowniczki klubów będą prowadziły zajęcia z dziećmi KGW winne o te sprawy zwracać się do Zarządu GS.

Odczuwa się brak zapotrzebowania na kolumny parnikowe, mamy ich w woj. 27- a nie są wykorzystane. Na pokazach parowania ziemniaków powinny uczestniczyć kobiety.

W bieleniu obór są postępy, ale za małe. Nie mamy w dostatecznej ilości opryskiwaczy. U nas MBM Korycin wyprodukował jeden opryskiwacz we własnym zakresie. Złe jest u nas napewno pod względem urządzeń wewnątrz mieszkań i czystości, dużo do życzenia na prace lekarzy na wsi.

W czasie przeprowadzania zebrań w KR należy śmiało domagać się od Zarządów KR zakupu sprzętu ułatwiającego pracę kobiece, funduszy na organizowanie opieki nad dzieckiem i pomocy w realizacji innych poczynań.

Właściwa postawa kobiet może nam wiele pomóc w realizacji programu zbożowo-paszowego.

Zadaniem naszym powinno być umasowienie członkostwa w KGW i KR pojednywanie młodych dziewcząt z ZMW do KGW. Na wsi jest 60 tys. młodzieży w ZMW.

20.XII. w WK będzie narada poświęcona pracy KR i KGW -będziemy omawiali w/w problemy i zobowiązemy nasz aktyw do pomocy w realizacji zadań.

22.XII. będzie Plenum KW - również zostaną zobowiązane instancje do włączenia się do prac z KR i KGW, co w dużej mierze pomoże kol. w pracy.

11/ Przew. Wydz. Sp. Mońkach

Omówiła konieczność współpracy z wszystkimi organizacjami i Radą Kobiet przy FJN.

12/ Miller Wanda - insp. CZKR

Na wsi w poważnej mierze wyniki prac zależą od zaangażowania samych KGW do prac na wszystkich odcinkach. Nie może być mowy, że sprawy kobiece w KR się wydziela - jest to wszystko wspólne - jedno ogniwo.

Zasadniczy problem na wsi to rozwój produkcji rolnej. Do realizacji tych zasadniczych zadań powołani są wszyscy członkowie i mężczyźni i kobiety.

Istnieje jedynie podział zadań między mężczyzną i kobietą. Dzieciniec to jest sprawa nasza, wspólna za którą odpowiada KR- a pracę prowadzi KGW. Podobnie z kursami, pokazami itp pracami.

Kol. Ostrowski poruszył cały szereg słusznych problemów, bardzo ładnie również powiedziała jedna z koleżanek, że nie wszystkie matki są świadome oddania dzieci do dziecinca i ich opieki.

Mamy zawarte porozumienie z TPD- w którym powiedziano co należy do KGW i co do TPD- Musimy tego przestrzegać. Jeśli aktyw KGW będzie lepiej pracował, lepsze będą wyniki. Nie możemy dopuścić do tego by przedszkola były zamknięte w okresie letnim.

Należy przekazywać pod opiekę ZMW place gier i zabaw i koniecznie trzeba nawiązać współpracę z ZHP - które ma piękne tradycje.

Kierownictwo CZKR wielką wagę przywiązuje do działalności KGW.

13/ Przewodnicząca Z.C. ZMW -Grajewo

Dziewczęta w klubach prowadzą pracę z dziećmi, pomagają w odrabianiu lekcji, organizują wspólnie ze szkołą szklankę gorącego mleka.

W Bełdzie kobiety wystąpiły z wnioskiem do KR o zakupienie apteczki - dotychczas ta sprawa nie została załatwiona. Wspólnie z Wydz. Sp-czyn chcemy powołać do życia poradnię społeczno-wychowawczą przy L.K.

14/ mgr Rejwacka Maria - czł. WR KGW

W naszym województwie ze względu na brak dotacji centralnych przedszkole wiejskie zmieniały charakter na miejskie.

Po to by przedszkole wiejskie miały jednakowe stawki co miejskie- należy uzgodnić z Władzami Centralnymi.

Korzystniej w/g nas utrzymywać klasy przedszkolne czynne cały rok - niż przedszkole.

W/g mnie konieczne jest przeszkalanie dziewcząt po ukończe-

niu 18 lat - do pracy w dziecińcu.

15/ mgr Lucja Demianiuk - Przew. W.R. Kobiet

Na dzisiejszym spotkaniu podnoszono szereg istotnych problemów, które wymagają przeanalizowania przez trzy środowiska.

Proponuję upoważnić Prez. WR KGW. Rady Dziewcząt i Wydział Sp-czyną do opracowania wspólnego dokumentu zawierającego kierunki działania - przedstawione na dzisiejszym spotkaniu. Zaznaczyła jednocześnie, że wysoko ceni się udział TPP w organizacji dziecińców wiejskich.

Na zakończenie narady Tow. Demianiuk złożyła najserdeczniejsze życzenia noworoczne.-

Protokołowała

H. Milewska
/ H. Milewska /

Przewodniczyła

Lucja Demianiuk
/ L. Demianiuk /

Białystok, dnia 10.II.1969r.

P r o t o k ó ł

z posiedzenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet
w dniu 2.I.1969r.

Na wstępie przewodnicząca WRK Tow. Demianiuk w imieniu Prezydium złożyła serdeczne życzenia noworoczne i zapoznała z porządkiem dziennym:

1. Informacja o czynie Zjazdowym
2. Informacja o realizacji planu pracy WRK w 1968r.
3. Opracowanie planu pracy na rok 1969.

Ad. 1. Informację o czynie Zjazdowym odczytała tow. Lucja Demianiuk / w załączeniu/. Wartość czynów społecznych wykonanych przez poszczególne organizacje świadczy o zaangażowaniu kobiet w kampanię przedzjazdową.

Członkinie kół L^A wykonały czyny na sumę 270 tys. zł.

" KGW " " " 1 mln. zł.

" spółdzielczyń " " ponad 1 mln. zł.

W dowód uznania za pracę Prezydium WRK postanowiło nagrodzić dyplomami najaktywniejsze organizacje powiatowe i tak:

ZM LK w Suwałkach, Olecku, Ełku, Łomży, KP KGW w Białymstoku, Bielsku Podlaskim, Dąbrowie Białostockiej, Ełku, Związek Spółdzielczyń Budownictwa Mieszkaniowego Oddział w Białymstoku, Centralny Związek Spółdzielczości Mieszkaniowej Okręgowy Oddział w Białymstoku.

Ad. 2. Tow. Zaczerniak odczytała informację z realizacji planu pracy WRK w 1968r. / w załączeniu/, która została zaakceptowana przez członkinie Prezydium.

Ad. 3. Zgodnie z porządkiem dziennym przystąpimy do opracowywania planu

pracy WRK na rok 1969. W związku z tym proszę o zgłaszanie wniosków i propozycji.

W dyskusji głos zabrali:

Tow. Krystyna Marszałek - Młyńczyk poseł na Sejm PRL

Rok 1969 jest rokiem 25-lecia PRL, stwarza to okazję do przypomnienia udziału kobiet w utwaralniu osiągnięć PRL. Myślę czy nie słusznym by było zorganizowanie Sesji popularno-^{naukowej}społecznej na temat udziału kobiet w rozwoju województwa, udziału w walkach o utwaleni władzy ludowej, budowie ustroju socjalistycznego, działalności kulturalno-oświatowej. Najładniejszy akcent byłby gdyby taką Sesją można było przygotować na 8 marca. Sądzę, że mogłoby w opracowaniu materiałów ^{pomoc} Białostockie Towarzystwo Naukowe, organizacja skupiająca historyków. Należałoby powołać zespół do opracowania w/w materiałów. Należałoby również zwrócić uwagę na zagadnienie organizacji wolnego czasu i wypoczynku dla kobiet i rodzin. Bo od tego jak będą wypoczywać zależało będzie jak będą pracować.

Tow. Pietraszek - Do planu pracy chciałybyśmy wstawić w I kw.

- Sprawy opieki nad dzieckiem.

w II kw. - Informację dot. szkolenia kół gospodyń wiejskich

w III " - Informację o rozwoju usług dla kobiet wiejskich z uwzględnieniem małej mechanizacji.

Tow. Syrewicz - Związki Zawodowe

Cheemy zwrócić uwagę na matkę pracującą z dzieckiem. Poszczególne komisje w zakładach pracy uwzględniają ten problem w swoich planach pracy. Pod tymi słowami rozumiemy: kolonie i małe formy opieki w okresie ferii zimowych i w okresie lata, ponadto całodzienną opiekę. Jest dużo osiedli, gdzie nie ma żadnych warunków aby umieścić dzieci w przedszkolach czy żłobku.

Zwrócimy większą uwagę na estetykę zakładów pracy i osiedli.
Nawiązuje do wypowiedzi kol. Marszałek ^{myś} sugestie zwrócenia uwagi na
formy wypoczynku po pracy. W najbliższym czasie, kiedy zostanie
skrócony czas pracy musimy myśleć o stworzeniu formy dla wypoczynk
Tow. Danuta Czewrińska - Wydział Spółdzielczyń.

Do planu pracy wstawiliśmy następujące zagadnienia:

1. Rozliczenie Wydziałów Powiatowych z ich pracy i współpracy
z wszystkimi instytucjami i radami.
2. Podnoszenie kwalifikacji i większy udział kobiet w spółdziel-
czości.

Tow. Senda - chciałam zaproponować rozpatrzenie zagadnienia
dzieci trudnych wspólnie z MO i Sądem dla Nieletnich.

Tow. Rodzik - prezes WZKR

To co zgłosiły kobiety, tworzy obfity program działania. Należało-
by uwzględnić w planie pracy udział kobiet w zabezpieczeniu reali-
zacji uchwał V Zjazdu PZPR. Ponadto w każdym środowisku odbędą
się ~~szkolenia~~ uroczyste obchody 25-lecia PRL, gdzie na pewno nie
zabraknie udziału kobiet.

Tow. Gulko - kierownik Wydziału Propagandy KW PZPR

W imieniu kierownictwa Wydziału Organizacyjnego KW PZPR chciałbym
wyrazić uznanie organizacjom kobiecym za wkład pracy w 1968r.
Zdaniem Wydziału rok 1968r przebiegał pozytywnie pod względem
treści i formy.

Zasadniczy wpływ na ożywienie działalności kobiet miały przygotow-
nia do V Zjazdu partii. Nie tylko na szczeblu wojewódzkim tj.
ZW LK, KGW czy Spółdzielczyń obserwowano się aktywność, ale również
bezpośrednio w kołach na wsi w spółdzielniach kobiety okazywały
duże zainteresowanie problemami zawartymi w tezach.

Pozytywnie ocenia się również i to, że zgłaszane postulaty i wnioski były bardzo konkretne, obliczone przede wszystkim na własne siły i realne w swoich założeniach.

W imieniu kierownictwa KW PZPR chciałbym podziękować towarzyszkom, a za Waszym pośrednictwem wszystkim członkiniom organizacji za trud włożony w spełnianiu zadań i życzyć jeszcze lepszej pracy w nowym 1969 roku.

Zadania, które nas czekają a które Towarzyszki też widzą, znajdują odzwierciedlenie w planach pracy na 1969r.

Pierwsze zadanie, które chciałbym Towarzyszkom podpowiedzieć to konkretna ocena udziału kobiet w instancjach partyjnych i zgłoszenie najlepszych działaczek czł. partii do instancji KW i KP.

Następnie: w Związkach Zawodowych rozpoczynają się wybory w radach zakładowych. Należy pamiętać, aby większa ilość kobiet weszła do rad zakładowych.

Koniec lutego i marzec przygotowania do wyborów. ^{do Sejmu i rad narodowych} Odgłosy jakie słyszeliśmy na Plenum ZW LK i innych środowisk stwierdzają, że jest za mało kobiet. Trzeba pomyśleć o zwiększonej ilości działaczek oczywiście takich, które będą mogły pełnić funkcję radnej. Również należy pamiętać o udziale dziewcząt we władzach ZMS i ZMW w czasie prowadzonej kampanii wyborczej.

Słusznie mówiła tow. poseł Marszałek nt. pokazania kobiet w 25-leciu. Odnośnie formy należy się zastanowić czy robić oddzielną Sesję czy włączyć temat o kobietach do ogólnej sesji jaką przygotowuje Białostockie Towarzystwo Naukowe.

Następnie tow. Gulko podkreślił, że zasadnicza rzecz w pracy organizacji kobiecych "wychowanie obywatelskie kobiet" omawiane w zeszłym roku znalazło wyraz również w planach na bieżący rok

w postaci konkretnych form i metod działania.

Tow. Matoszko - przewodnicząca ZW LK

Problem wychowania rodziny i dzieci został dokładnie sprecyzowany w nowym kodeksie. rodzinnym. Uważam, że należałoby podjąć długofalowy plan działania na tym odcinku.

Poradnia Wychowawcza działająca przy ZW LK wykazała, że wiele rodzin gdzie rodzice są wydawałoby się na dobrym poziomie, a nie umieją wychowywać swoich dzieci. Ponadto należałoby zwrócić uwagę na sprawę usług na rzecz środowiska. Duża ^{jest} ilość spraw sądowych zaginionej i niewłaściwie oszacowanej garderoby oddawanej do czyszczenia lub prania. Wydaje mi się, że można doprowadzić do zlikwidowania tych niedociągnięć.

Cheiałabym również zaproponować, aby szkolenie jakie prowadzi WRK dla swych członkiń objęło członkinie Ligi Kobiet. Tym sposobem podnieśliśmy świadomość znacznie większej ilości kobiet.

Tow. Zaczepiuk - KW PZPR

Szkolenie kobiet do tej pory było prowadzone tylko na wsi, ale istnieje możliwość rozszerzenia szkolenia na teren miast, gdzie mogłyby uczestniczyć członkinie LK.

Z szeregu problemów, które były omawiane na dzisiejszym posiedzeniu, proponuję ujęcie ~~do~~ planu pracy Prezydium następujące zagadnienia:

- 1/ organizacja wolnego czasu Zw. Zaw. i LK.
- 2/ problem ludzi starszych - LK
- 3/ Sprawy opieki nad dzieckiem-Zw. Zaw. i KGW
- 4/ Szkolenie aktywu kobiecego - KGW
- 5/ Sprawa rozwoju usług.
- 6/ Zagadnienie dzieci trudnych

- 7/ Krzewienie ruchu amatorskiego wśród kobiet na wsi /połączyć z pracą klubów LK/.
 - 8/ Zabezpieczenie realizacji uchwał V Zjazdu PZPR
 - 9/ Sprawa poradnictwa na rzecz kobiet na wsi.
 - 10/ Kierunki szkolenia dziewcząt
 - 11/ Działalność kobiet w radach narodowych.
 - 12/ Ocena działalności GRK i dalsze powoływanie tych GRK.
- Ponadto planujemy 3 posiedzenia Plenarne w ciągu roku i jednym z nich należałoby rozpatrzyć problem działalności kobiet w radach narodowych.

Tow. Demianiuk

W roku 1968 nie wykonałyśmy całości nakreślonego planu, ze względu na bardzo ważne wydarzenie polityczne jakim był V Zjazd PZPR. Te problemy, które nie były rozpatrzone w 1968r. przesuwamy do planu na 1969r.

Tow. Juchnicki - poseł na Sejm PRL.

Sam fakt, że dzisiejsze zebranie odbywa się w dniu 2.I.1969r. świadczy o wielkich zaletach pracy jakie cechują kobiety. Główne zadania pracy, bądź koncentrowanie się wokół realizacji Uchwał V Zjazdu PZPR, wyborów do rad narodowych, spraw 25-lecia PRL. Nie ulega wątpliwości, że organizacje kobiece, nie mało będą miały do zrobienia. W minionym roku organizacje kobiece zrealizowały swoje zadanie w pełni. Cieszy nas to, że coraz więcej inicjatyw wysuwano w ruchu kobiecym, życzę aby ruch kobiet i w roku bieżącym nie dawał nam spokoju.

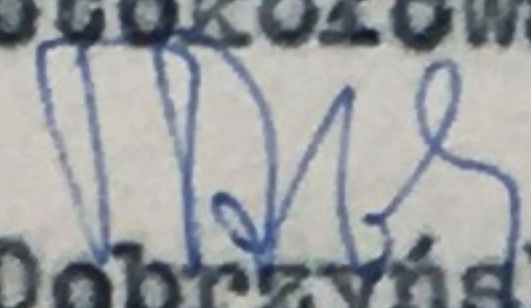
Cheiałbym podziękować wszystkim kobietom za ich pracę i życzyć dalszej pomysłności w życiu społecznym.

Tow. Zajkowska - WZKR.

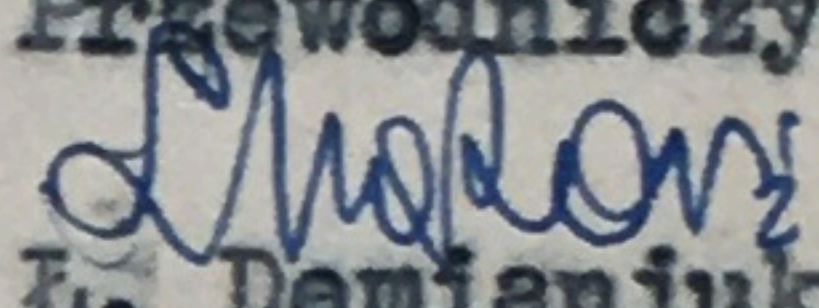
W związku ze zmianą na stanowisku przewodniczącej WR KGW proponowałabym włączenie w skład WRK kol. inż. Elżbiety Wrzecionko obecnej przewodniczącej. Propozycję przyjęto jednogłośnie.

Na tym protokół zakończono.

Protokółowała

T. Dobrzyńska

Przewodniczyła

E. Demianiuk

P R O T O K O Ł

ponieważ na wsi jest wiele starych ludzi. W powiecie z posiedzenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet w Białymstoku odbytego w dniu 8 kwietnia 1969 r.

Obecne członkowie Prezydium :

1. Łucja Demianiuk - Przewodnicząca
2. Jadwiga Matoszko - V-ce przewodnicząca
3. Janina Zaczeniuk - Sekretarz
4. Jadwiga Suchożebrska - czł. Prezydium
5. Helena Pieresko - " " "

Zaproszeni goście :

1. Krystyna Zajkowska - W.Z.K.R.
2. Czesława Senda - Z.S.L.
3. Zofia Matejczyk - L.K.
4. Teresa Tichoniuk - Z.M.W.

Porządek dzienny :

1. Problem ludzi starych - ref. kol. Matoszko
2. Stopień realizacji wniosków zgłoszonych podczas kampanii przez V Zjazdem PZPR - referują środowiska i LK
3. Zabezpieczenie uchwał V Zjazdu Partii - referują przedstawicielki wszystkich środowisk kobiecych.
4. Sprawy bieżące.

Proponowany przez przewodniczącą porządek został przyjęty bez uwag.

Ad.pkt..1. Koln. Jadwiga Matoszko przedstawiła informację dotyczącą działalności Ligi Kobiet w zakresie opieki nad starymi człowiekiem / informacja w załączeniu /

Kol. Senda - Należy zastanowić się jak wygląda sprawa pomocy starym ludziom na wsi. Należałoby zająć się tym zagadnieniem. Kol. Matoszko ma wiele doświadczenia i entuzjazmu i napewno pomoże. Trzeba tą sprawą zainteresować gromadzkie Rady Kobiet,

ponieważ na wsi jest wiele starych ludzi. W powiecie ełckim instruktorka KGW robiła spotkania w grn ze starymi ludźmi, należy te doświadczenia upowszechnić.

Kol. Matoszko - W poradniach nie rozdzielamy spraw ani ludzi czy są z miasta czy ze wsi. Jednak Liga Kobiet działalność prowadzi w mieście i stąd informacja dotycząca miasta. Kobiety ze wsi zgłaszają się do poradni najczęściej w sprawach podziału ziemi, przy której sytuacja starych ludzi- rodziców nie zawsze jest taka jakby sobie życzyli.

Kol. Piereśko - Potrzebne jest organizacyjne wyjście sprawy ludzi starych i wielostronne spojrzenie na to zagadnienie. Np. Związki zawod., wśród nauczycieli rencistów rozpoczęło pracę organizując spotkania. Wielu z nich, żyjących samotnie przyszło ze swoimi rysunkami, utworami, które głośno odczytywali pragnąc jakiejś oceny, wymiany myśli.

Szczególnie trudny jest problem wsi, gdzie przepisy w wielu wypadkach uniemożliwiają udzielenie pomocy ludziom, którzy naprawdę jej potrzebują. Jest bardzo słuszne, aby rozszerzać ilość sióstr PCK, ponieważ nie zawsze można uzyskać pomoc.

Kol. Zaczeniuk - Rozpatrujemy działając tylko jedno środowisko LK, problem jest jednak o wiele szerszy. Trzeba to zagadnienie poszerzyć o środowisko KGW i spółdzielczość. Włączyć również należy rady narodowe i związki zawodowe. Można znaleźć wszystkie punkty styeczne wszystkich tych ogniw, które działają w zakresie opieki nad starym człowiekiem. Należałoby akcentować, że obok pieniędzy, które potrzebne są bezwarunkowo wszystkim, że starzy ludzie czekają na ciepłe słowo i dowody troski ze strony społeczeństwa.

Proponuję opracować 2 typy wniosków dotyczące spraw materialnych i przepisów oraz działalności k.o. i wspólnie z z-cą kierownika Wydziału Zdrowia d/s opieki przedstawić je Przewodniczącemu Prezydium WRN.

Kol. Demianiuk

- Po wy~~szkuchaniu~~ ^{powołanie} uwag poszczególnych członków Prezydium, zaproponowała komisji w składzie kol.kol. J. Matoszko, H. Piereśko, Cz. Senda, która do końca kwietnia opracuje wnioski, aby móc je przedstawić w początkach maja w Prezydium WRN. Należałoby uwzględnić: co można zrobić we własnym środowisku i siłami organizacji, rozpatrzyć jakie istnieją możliwości wykorzystania w dzień lokali zw.zaw. na pobyt i organizowanie spotkań rencistom, rozpatrzyć jakie na szczeblu gromady i przy udziale Gromadzkich Rad Kobiet istnieją możliwości pracy.

Ad. pkt. II i III. Ze względu na zbieżność tematu obydwie punkty zostały połączone.

Informację o stopniu realizacji wniosków i zabezpieczenia wykonania uchwał złożyły przedstawicielki poszczególnych środowisk: informacje w załączeniu /

Kol. Krystyna Zajkowska - W.Z.K.R.

Kol. Jadwiga Suchożębrska - Woj. Wydział Społdzielcz.

Kol. Zofia Matejczyk - Zw L.K.

Kol. Piereśko - poinformowała ogólnie zebranych, że w Zw. Zaw. nie były wydzielane wnioski zgłaszane przez kobiety lub dotyczące kobiet. Było bardzo dużo zgłoszonych wniosków i wszystkie są szczegółowo rejestrowane i informacje o możliwościach realizacji były podawane.

Ogólnie charakteryzując wnioski dotyczyły one ulepszenia produkcji, spraw kulturalno, oświatowych, socjalnych. Bardzo dużo wniosków dotyczyło organizacji stołówek szczególnie w zakładach, które w poprzednim okresie posiadały stołówki.

Część wniosków których realizacja wymaga nakładów pieniężnych nie będzie w najbliższym czasie zrealizowana.

Kol. Zaczeniuk - Należałoby zastanowić się jak wyegzekwować wnioski od zw. zaw.. Mamy trochę kłopotu jeżeli chcemy zaprezentować działalność kobiet pracujących w zakładach pracy, nie mamy nigdy materiałów.

M.in. na konferencji prasowej przed 8 Marca było to ~~widoczne~~ bardzo widoczne.

Do Krajowej Rady Kobiet nie możemy również przesłać odpowiednich materiałów jeżeli nie posiadamy danych z poszczególnych środowisk.

Prezydium ustaliło, że informacje dot. spraw omówionych w w/w punkcie, jak również udziału w kampanii wyborczej do rad narodowych będą składane przez środowiska w miarę rozwoju prac.

Ad. pkt. IV. W sprawach bieżących omówiono następujące zagadnienie :

a/ Kol. Lucja Demianiuk złożyła informację z pobytu na Węgrzech dokąd była delegowana przez MSZ z odczytami związanymi z 25 - leciem PRL / informacja w załączeniu /.

b/ Kol. J. Zaczeniuk - przedstawiła program działania środowisk kobiecych w kampanii wyborczej do Sejmu i rad narodowych / w załączeniu /.

c/ Kol. J. Zaczeniuk zreferowała przebieg obchodów 8 Marca, ze uroczystości w bieżącym roku objęły dużą ilość kobiet ze wszystkich środowisk. Bardzo ładną rzecz przygotował Wydział Spółdzielczyń - w ładnej oprawie - informację o dorobku spółdzielczyń i przekazał Sekretarzom KW.

d/ Kol. J. Zaczeniuk zreferowała sprawę współpracy z LOK omawianej w ub. roku na posiedzeniu Prezydium WRK. Ustalono, że w celu opracowania konkretnego planu działania odbędzie się spotkanie robocze

z Czł. Prezydium LOK i reprezentacją środowisk w składzie Tow. Tow. Zaczeniuk, Zajkowską, Suchożebrską, Matejczyk i Tichończuk.

Prezydium postanowiło wysłać pisma o usprawiedliwienie nieobecności do członkiń Prezydium nie uczestniczących w dzisiejszym posiedzeniu.

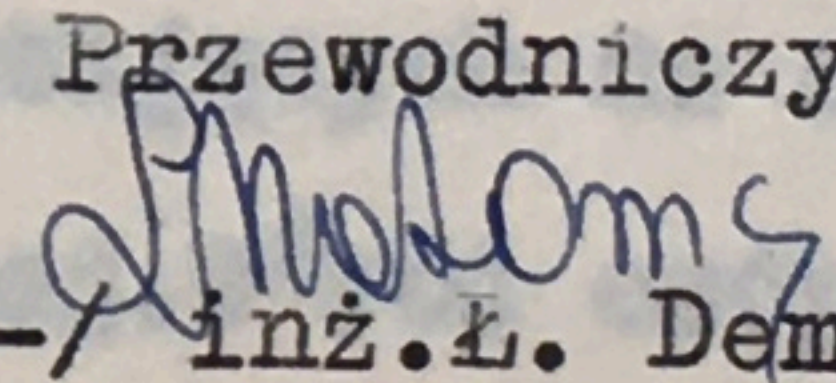
W związku z planowaną konferencją popularno-naukową na temat- Kobiety w 25 - lecie PRL powołano Komisję w składzie : Tow. Zaczeniuk, Matejczyk, Kaszuba, Zdrowomysław, Syrewicz, która w dniu 19.IV. rozważy wstępny projekt.

Następne posiedzenie Prezydium WRK zostało wyznaczone na dzień 10 maja godz. 10-ta w lokalu W.Z.K.R. Temat posiedzenia : Opieka nad dzieckiem w wieku szkolnym i przedszkolnym- główny referent środowisko Kół Gospodyń Wiejskich.

Protokołowała

/-/ Z. Matejczyk

Przewodniczyła

/-/ inż. L. Demianiuk

P R O T O K O Ł

z posiedzenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet wspólnie z Prezydium Woj. Rady Kół Gospodyń Wiejskich, które odbyło się w lokalu WZKR w dniu 10.V. 1969 r.

Porządek dnia :

- Opieka nad dzieckiem w wieku szkolnym i przedszkolnym
- Sprawy bieżące

Przewodnicząca Woj. Rady Kobiet Ob. mgr Demianiuk Lucyna serdecznie powitała przybyłe koleżanki oraz zapoznała z porządkiem dnia.

Ad. pkt. 1 - zreferowała Krystyna Zajkowska- sekr. Woj. Rady Kół Gospodyń Wiejskich, informując , że w roku 1968 Koła Gospodyń Wiejskich szczególną uwagę zwróciły na opiekę nad dzieckiem w okresie nasilonych prac polowych.

Ogółem KGW zorganizowały 250 dziecińców z tego 208 w okresie żniw i 42 na wykopki.

Z ogólnej cyfry 163 były to dziecińce z wyżywieniem pozostałe 87 bez wyżywienia. Mówiąc o organizowaniu dziecińców z wyżywieniem i bez należy stwierdzić, że matki chętniej wysyłają dzieci do dziecińca w którym gwarantowane jest wyżywienie. Zasadniczą trudnością to brak odpowiednich pomieszczeń na przygotowanie posiłków.

Większość dziecińców lokalizowanych jest w szkołach. Poza szkołami organizowane są w klubach Rolnika, remizach strażackich, agronomówkach i mieszkaniach prywatnych. Na wyróżnienie pod względem organizacji dziecińców zasługuje pow. Elk i B-stok, które zorganizowały po 20 dziecińców, najmniej dziecińców zorganizowano w powiecie Oleckim - tylko 5. Ilość dzieci w dziecińcach wahała się od 18-50. Ogólnie należy stwierdzić , że w roku ubiegłym dziecińce były lepiej zorganizowane co w dużej mierze zawdzięczamy powołanym komitetom opiekuńczym z ramienia KGW, które kontrolowały i czuwały nad prawidłowością.

Ogółem na dziecińce w liczbie 250 wydatkowano 1.186.590 zł.

z tego :

odpłatność rodziców	378.110 zł.
fundusz z PZU	185.000 "
fundusz KR i KGW	121.280 "
" S.U.W.	8.900 "
" M.B.M.	25.187 "
" O.S.M.	92.676 "
" PZGS i GS	153.621 "
" S.O.P.	109.225 "
" P.G.R.	5.850 "
" Spółdzielnia Ogrodn.	2.000 "
" PRN i GRN	104.741 "

W porównaniu do 1967 roku wzrosły fundusze z KR i KGW, MBM, SUW i Rad Narodowych, wzrosła również 2,5 krotnie odpłatność rodziców dzięki coraz większemu zrozumieniu dla spraw dziecka. Nastąpił poważny wzrost liczby dziecińców przy zmniejszonych środkach finansowych.

Organizacja opieki nad dzieckiem nie jest sprawą łatwą, występowało szereg trudności jak :

- ustalenie lokalizacji
- odpłatność ze strony rodziców
- zatrudnienie odpowiedniego personelu.

Równolegle z dziecińcami organizowane były grupy żłobkowe, w których znalazły opiekę dzieci w wieku 1- 30 lat. W roku 1968 zorganizowano 41 grup. Najwięcej grup żłobkowych zorganizowano w powiecie Białystok - 8, Hajnówka - 6, Łomża - i Dąbrowa po 5.

Fundusz na opłacenie wychowawców jak również wyposażenie w sprzęt zabezpieczył Woj. Ośrodek Opieki Matki i Dziecka w Białymstoku.

Poza dziecińcami, grupa żłobkowymi zorganizowane były place gier i zabaw w liczbie 14, na które fundusz otrzymaliśmy z Woj. Oddziału PZU.

Ogółem na terenie całego województwa KGW zorganizowały 47 placów zabaw i gier.

Właściwie nadzorowany plac gier i zabaw jest również pożyteczną formą opieki nad dzieckiem.

W związku z występującymi trudnościami w zakresie opieki nad dzieckiem przez KGW - Woj. Rada Kół Gospodyń Wiejskich zaproponowała następujące wnioski :

- W porozumieniu z TPD i Wydziałem Oświaty przeprowadzić w okresie zimy możliwie jaknajwiększą ilość pogadanek z zakresu opieki nad dzieckiem,
- ustalić lokalizację dziecińców i placów gier i zabaw już w okresie zebrań sprawozdawczo-propagandowych w KGW,
- poczynić starania by możliwie jak największa ilość KR, MBM i SUW przeznaczyły funduczy z czystej nadwyżki na opiekę nad dzieckiem wiejskim,
- zwiększyć ilość dziecińców w okresie wykopek,
- przeanalizować przyczyny zbyt małej ilości organizowanych dziecińców w pow. Oleckim,
- prowadzić zajęcia w okresie letnim na zorganizowanych placach gier i zabaw.

Wszystkie wnioski Rady były omawiane w czasie posiedzeń Pow. Rad KGW część już zostało wykonanych pozostałe są w toku realizacji.

W roku bieżącym przez Koła Gospodyń planujemy zorganizowanie 330 dziecińców i 50 grup żłobkowych oraz 14 placów gier i zabaw.

Szczegółowych materiałów z poszczególnych powiatów dotychczas nie posiadamy lecz na podstawie meldunków z terenu szczególna trudność w br. widzimy ze względu na :

- brak funduszy na opłacenie personelu w związku z dużą ilością zgłoszeń na organizację dziecińców,
- brak lokali gdzie możnaby organizować dziecińce z dożywianiem.

Mimo występujących trudności przewidujemy zorganizowanie planowanej ilości poszczególnych form opieki nad dzieckiem.

Po przedstawieniu informacji na temat opieki nad dzieckiem, Przewodnicząca W.R.K. zaproponowała dyskusję nad zreferowanym zagadnieniem.

Pierwsza zabrała głos kol. Senda proponując zwiększenie ilości placów gier i zabaw w r.b. jako stałych form opieki nad dzieckiem, deklarując ze swej strony i WK ZSL pomoc Kołom Gospodyń Wiejskich.

Następnie zabrała głos kol. Pietraszek Teresa proponując skontaktowanie się z Kuratorium Okręgu Szkolnego w sprawie udostępniania budynków szkolnych na organizowanie dziecińców oraz udzielania pomocy KGW ze strony kierownictwa i nauczycieli. Jednocześnie podała przykłady dotyczące organizowanych dziecińców w roku ub. przez KGW w Chrabołach, Dobrzyniewie, Duryni, gdzie ze strony kierownictwa szkoły, ani personelu nie było właściwego zrozumienia dla sprawy opieki nad dzieckiem.

Nikt inny tak, jak nauczyciel winien mieć moralny obowiązek pomocy w organizacji dziecińców, gdyż jest on formą przygotowawczą przed pójściem dzieci do szkoły.

Kol. Zaczęniuk Janina zabierając głos w dyskusji uzupełniła jako Wiceprzewodnicząca Woj. Rady ~~Kobiet~~ KGW, że KGW prowadzi również inne formy opieki nad dzieckiem takie jak :

- dowożenie dzieci do odległych szkół głównie w okresie jesieni i zimy,
- szklanka mleka jako dożywianie dzieci w szkole w okresie zimy,
- pomoc w nauce dzieciom słabo uczącym się po przez angażowanie sił pedagogicznych.

Pozatym zaproponowała by po dzisiejszym posiedzeniu wysłać odpowiednie wnioski do Woj. Komisji Koordynacyjnej d/s Dzieci i Młodzieży przy WK PJJN w celu zainteresowania wszystkich organizatorów opieki nad dzieckiem zwiększeniem różnych form w okresie nasilonych prac polowych. Wydaje się szczególnie ważnym choćby z tego względu, że mimo zaproszenia na dzisiejsze Prezydium WRK przedstawiciele TPD i Kuratorium Okręgu Szkolnego nie przybyli.

Do opracowania ~~prze~~ wniosków proponuję kol. Sikorską Janinę, Zajkowską K. i Zaczeniuk J.

Mimo ważności zagadnienia i olbrzymich potrzeb w tym zakresie w naszym województwie w br. widzimy tendencję zmniejszania liczby dziecińców przez TPD i Inspektorat Oświaty co jest nie zrozumiałym zjawiskiem.

Ad.pkt.2. - zabrała głos kol. Sikorska Janina zapoznając koleżanki z powoływaniem Powiatowych Rad Kobiet przy Powiatowych Komitetach FJN. Dotychczas w/g rozeznania nie zostały jeszcze powołane Rady Kobiet w powiatach : Elk, Gołdap, Suwałki, Białystok, Kolno powołanie ich - przedstawiciele władz widzą dopiero po wyborach do Sejmu i Rad Narodowych.

Na w/w temat zabierały głos koleżanki Senda Czesława, Marszałek Krystyna, Matejczyk Zofia i Zajkowska Krystyna informując o szczegółach powoływania Pow. Rad Kobiet .

Po przedstawionych informacjach zabrała głos Przewodnicząc Woj. Rady Kobiet proponując :

- wszystkim koleżankom utrzymania kontaktu z Pow. Radami Kobiet w powiatach przyjętych pod opiekę,
- Kol. Sikorskiej J. skontaktowanie się z kol. które dotychczas nie zainteresowały się powołaniem Pow. Rad Kobiet w przydzielonych im powiatach.

Jednocześnie wyraziła słowa uznania kol. inż. Sikorskiej J. - wice Przew. Woj. Rady Kobiet za duży wkład pracy w powoływaniu Powiatowych Rad Kobiet.

W dalszym ciągu w sprawach organizacyjnych zabrała głos Sekretarz Woj. Rady Kobiet mgr Zaczeniuk J. informując że,

- 12. V. odbędzie się Plenum Krajowej Rady Kobiet Polskich na które zaproszonych jest 5 koleżanek proponuje się następujące :

Przewodnicząca WRK	- mgr Demianiuk Ł
Sekretarz WRK	- mgr Zaczeniuk J
Sekretarz Woj. Rady KGW	- Zajkowska K
Przewodnicząca ZW LK	- Motoszko J.
Przewodnicząca WKZZ	- Syrewicz H.

- Prezydium Krajowej Rady Kobiet zwraca się z prośbą o ufundowanie upominków przez Woj. Radę Kobiet - kobietom Afrykańskim które będą brały udział w Międzynarodowej Zjeździe ~~Kobiet~~

Kobiet w Helsinkach w miesiącu czerwcu br. W związku z tym że Rada nie posiada funduszy, jest serdeczna prośba do poszczególnych środowisk.

- W br. w czasie poprzedniego posiedzenia Prez. Woj. Rady Kobiet powołano Zespół koleżanek w skład którego weszły :

Ob. Matoszko Janina

Ob. Senda Czesława

Ob. Matejczyk Zofia

Ob. Pieresko Helena

Przewodnicząca

/ mgr inż. Ł. Demianiuk /

celem opracowania wniosków odnośnie poprawy warunków życia ludzi starych. W związku z tym, że dotychczas prac tych nie zakończono ustala się 20.V. br. jako termin ostateczny.

Jednocześnie Sekretarz Rady zapoznała z reprezentacją kobiet jako kandydatek do Rad wszystkich szczebli.

W poprzedniej kadencji ogółem kobiety w radach stanowiły 10,5 % w obecnej kadencji 15,7 % . Do Woj. Rady Narodowej zwiększyła się ilość o 2 kobiety, w tym reprezentacja poszczególnych środowisk jest następująca :

- K.G.W. - 6 kobiet
- Spółdzielcz. - 4 "
- L.K. - 3 "
- Zw. Zaw. - 8 "

W PRN w poprzedniej kadencji 15,6 % obecnie 20,1 %

w GRN - " - 8,5 % " 14 %

Ilościowo reprezentacja kobiet w GRN jest znacznie korzystniejsza

w poprzedniej kadencji na 7.020 radnych - kobiet 596

obecnie na 6.651 " " 933

Kol. Zaczerniak zaproponowała również by w dniu 15 b.m. o godz. 10-tej w gmachu KW PZPR pokój 117 zebrały się kol :

- Matejczyk Zofia - LK
- Syrewicz H. - WKZZ
- Kaszuba S. - ZW Spółdz.
- Zajkowska K. - WZKR

celem omówienia organizacji planowanego seminarium oraz zgłoszenia kandydatek z poszczególnych środowisk do komisji WRN.

Na zakończenie posiedzenia zabrała głos Przewodnicząca kol. Demianiuk Ł. apelując do koleżanek aby aktywnie włączyły

się do prowadzonych prac przez Radę Woj. Kobiet, informując jednocześnie, że zaufanie jakim darzą nas władze polityczne i gospodarcze zobowiązuje do jeszcze bardziej intensywnej pracy.

Protokółowała

1. Lucja Demianiuk

/ K. Zajkowska /

Przewodniczyła

Demianiuk

/ mgr inż. Ł. Demianiuk /

3. Janina Zaczyniuk

4. Krystyna Marszałek

5. Jadwiga Suchońbrska

6. Helena Syrewicz

7. Krystyna Zajkowska

8. Zofia Matejczyk

Porządek posiedzenia :

- 1./ Informacja o plenarnym posiedzeniu Krajowej Rady Kobiet odbytym w dniu 12 maja 1969 r.
- 2./ Zatwierdzenie założeń organizacyjnych do rozwiązywania problemów kobiet na przestrzeni 23 - lat 70.
- 3./ Sprawy różne

Posiedzeniu przewodniczyła mgr inż. Lucja Demianiuk - przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Kobiet.

Ad. pkt. 1. Informacja o plenarnym posiedzeniu Krajowej Rady Kobiet

odbytego w dniu 12 maja 1969 r. w Białymostku, w której przewodniczącą była Lucja Demianiuk.

W swej informacji omówiła sprawy organizacyjne i referat o refaratu mgr inż. Szymona Szymonowicza - przewodniczącego

Spychańskiego - przewodniczącego Rady Kobiet, wojewódzkiego

6 VII. 69

A P E L

Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet WK FJN w Białymstoku
do wszystkich środowiskowych organizacji kobiecych i ich
ogniw w województwie białostockim.

Rok obecny - to rok radosnego
Jubileuszu naszego kraju, w którym historia i tradycje
szczególnie splatają się ze współczesnością i perspekty-
wami przyszłości.

Jest to rok 25-lecia PRL, ćwierć-
wiecza Manifestu Lipcowego - a jednocześnie rok wyborów
do Sejmu i rad narodowych, rok budowy planów i programów
od całego państwa poczynając, a na każdej gromadzie koń-
cząc, czas ogólnonarodowej mobilizacji do aktywnego
uczestnictwa w realizacji uchwał V Zjazdu Polskiej Zjedno-
czonej Partii Robotniczej, wytyczających dalszy etap
socjalistycznego budownictwa.

Cały naród pragnie uczcić radosny
Jubileusz 25-lecia PRL nowymi osiągnięciami uzyskanymi
dzięki wielkiemu społecznemu zaangażowaniu ludzi pracy
wsi i miast. Udział w tym wielkim współzawodnictwie jest
najlepszym, konkretnym wyrazem naszego pełnego zaangażo-
wania w budownictwie Ludowej Ojczyzny.

Coraz lepszą, wydajniejszą pracą przyczyniamy się do pomnażania dorobku kraju, a tym samym do dalszej poprawy warunków życia pracy nas wszystkich.

Popierając jak najusilniej inicjatywy załóg ~~pracowniczych~~ w zakładach pracy w podejmowaniu zobowiązań dla uczczenia 25-lecia PRL - Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet odwołuje się do wszystkich środowiskowych organizacji kobiecych o podjęcie własnych czynów zespołowych w dziedzinach związanych jak najściślej z codziennym życiem kobiet.

Jednocześnie wyraża przekonanie, że najdrobniejsza nawet praca na rzecz środowiska będzie użyteczna a w połączeniu z innymi podobnymi pracami pozwoli rozwiązać czy choćby złagodzić część istniejących trudności, pomóc w sposób konkretny większej czy mniejszej grupie ludzi - Prezydium WRK pragnie nadać czynom podejmowanym przez środowiska kobiece i ich ogniwa charakter zorganizowanego ruchu społecznego.

Niech patriotyczna postawa kobiet Białostoczczyzny, ich przywiązanie do Polski Ludowej i poparcie dla słusznej polityki Partii i jej kierownictwa - znajdzie wyraz w ogólnopolskim czynie 25-lecia P.R.L.

Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet
wzywa wszystkie kobiety Białostoczczyzny do podejmowania
i realizacji czynów społecznych.

Niech nie zabraknie żadnego
ogniwa kobiecego !

Niech współzawodniczą one między
sobą w podejmowaniu zobowiązań społecznie najbardziej
użytecznych i służących ^{AD} trwale ^{maszynie dołowej} możliwie największej
^{Opierają} liczbie ~~osób.~~

Białystok, 6.III.1969r.

Prezydium
Wojewódzkiej Rady Kobiet
przy WK FJN

P r o t o k ó ł

z posiedzenia Prezydium Wojewódzkiej Rady Kobiet
w Białymstoku w dniu 8.IX.1969r.

Otwarcia posiedzenia dokonała przewodnicząca Wojewódzkiej Rady Kobiet - tow. Lucja Demianiuk przedstawiając jednocześnie porządek posiedzenia:

- I. Działalność organizacji kobiecej na rzecz rodziny i środowiska -
- ref.kol. Zofia Matejczyk.
- II. Możliwości zdobycia zawodu poza rolnictwem w dziewczęcych hufcach pracy - ref.kol. Zinaida Stocka.
- III. Sprawy bieżące
 - działalność Powiatowych i Gromadzkich Rad Kobiet
 - przygotowanie do seminarium

Ad. I.

Kol. Matejczyk Zofia zreferowała działalność organizacji kobiecej, naświetliła jak przebiega praca wśród kobiet, jaką formą były prowadzone zajęcia w klubach. Poza tym kol. Matejczyk omówiła takie sprawy jak:

- konkurs_k czytelniczy "Poznaj swoje miasto, województwo i kraj - jego osiągnięcia i przemiany"
- Szkoła Obywatelskiego Wychowania
- opieka nad dzieckiem w okresie letnim - organizowano małe formy wczasów w 8 powiatach dla 300 dzieci.
- gospodarstwo domowe - ilość pokazów i kursów oraz ilość kobiet objętych szkoleniem.
- sprawy poradnictwa prawnego i wychowawczego/udzielono 200 porad 120 podopiecznym z tego 86 skierowano do lekarza/.
- współpraca ze spółdzielczością.

Po zreferowaniu powyższych spraw wywiązała się dyskusja oraz wykonały się następujące pytania:

1. Kol. Ziniewicz Leokadia

- skąd Liga Kobiet otrzymuje środki na w/w działalność i w jakiej wysokości?
- czy aktyw specjalistyczny przyjmuje zobowiązania społeczne, które nakreśla program Ligi Kobiet?
- jak udziela się Liga Kobiet wśród mieszkańców?
- w jakiej formie układa się współpraca z radnymi?
- czy czasopisma kobiece propagują działalność Ligi Kobiet w B-stoku?

2. Kol. Syrewicz Halina

- czy poradnia wychowawcza jest wyodrębniona czy też działa wspólnie z Wydziałem Zdrowia?

3. Tow. Zaczeniuk Janina

- jak wygląda program współdziałania ze Spółdzielczością i organizacjami społecznymi i młodzieżowymi na terenie miasta i na czym ta współpraca polega?

4. Tow. Demianiuk Lucja

- jakie są dalsze kierunki działania?

W związku z powyższymi pytaniami kol. Matejczyk Zofia udzieliła wyjaśniających odpowiedzi a mianowicie:

Ad 1.

- środki na działalność Liga Kobiet otrzymuje z WKZZ, składek członkowskich, dotacji Państwa i z działalności społecznej.
- aktyw specjalistyczny jest zaangażowany w pracy w kole i na szczeblu Zarządów Ligi Kobiet.
- Liga Kobiet współpracuje z Komitetami Blokowymi co jednocześnie tym samym oddziaływanie na środowisko, które podejmuje różnego rodzaju czynności społeczne na terenie miasta.
- radne w dużym stopniu są zainteresowane sprawami jakimi żyje Liga Kobiet, pomagają w rozwiązywaniu niektórych ważnych problemów

nurtujących kobiety.

- czasopisma zbyt mało piszą o kobietach ich pracy w organizacji ale są jednak wypadki, że na łamach czasopism poruszane są sprawy LK i tak: w "Zwierciadle" zamieszczony był wywiad z kol. Matejczyk. W gazecie białostockiej była podana informacja na temat badań socjologicznych prowadzonych w poradni wychowawczej w Białymstoku i Olecku. Poza tym praca LK naszego województwa jest publikowana w biuletynie "Nasza praca".

Ad 2

- poradnia wychowawcza mieści się w lokalu ZW LK, w której dyżur pełnią pediatrzy pod kierunkiem prof. M. Rudobielskiej - kierownika I Kliniki Pediatricznej A.M. i dr Ireny Białówniej z Wojewódzkiego Ośrodka Matki i Dziecka. Ponadto są zorganizowane dyżury pedagogów i prawników. Wydział Zdrowia zezwolił na wypisywanie recept przez dyżurującego lekarza o ile zajdzie potrzeba. W/w specjaliści pracują w poradni społecznej

Ad 3.

- współpraca ze Spółdzielczością układa się na ogół dobrze nie ma natomiast współdziałania z organizacjami młodzieżowymi jedynie w pewnym stopniu z OHP ale nie wiele możemy pomóc, gdyż nie działamy na terenie zakładów. Odnośnie współpracy z organizacjami społecznymi, to przede wszystkim z TPD i Komitetem Blokowym. Program działania z wymienionymi organizacjami oparty jest na Uchwale CRZZ sprzed 2 lat.

Ad 4.

Dalsze kierunki działania, to:

- rozbudowa organizacji
- szerzenie oświaty sanitarnej i kulturalnej wśród kobiet/ konkurs związany ze 100-leciem ur. Lenina/.
- obchody 25-lecia organizacji Ligi Kobiet
- rozwijanie poradnictwa i usług

- rozwijanie porad i szerzenie oświaty z zakresu gospodarstwa domowego. Omawiając działalność Ligi Kobiet poruszane były również sprawy kobiet zrzeszonych w innych organizacjach, o ich współpracy z organizacjami młodzieżowymi. Nawiązując do powyższego zdania kol. Senda omówiła współpracę Koła Gospodyń Wiejskich z ZMW podając za przykład pow. augustowski. Tą samą sprawę poruszyła kol. Marszałek, która omówiła kierunki działania ZMS ze środowiskiem kobiecym.

I kierunek - pomoc w rodzinie / w interesie kobiet, ZMS zorganizowało obóz w Borkach dla młodych małżeństw/.

II " - kształtowania światopoglądu

III " - adaptacja rodziny w środowisku.

Kobiety zbyt mało są zainteresowane pracą społeczną a to z tego powodu, że nie mają poparcia u władz zwierzchnich podając jako przykład fakt, że administratorzy bloków mieszkalnych w większości wypadków nie chcą przyjść z pomocą organizacjom kobiecym, które nieraz z wielką chęcią przystępują do porządkowania klatek schodowych i placów wokół bloków. Tu należałoby podkreślić wielki wysiłek kół Ligi Kobiet.

Ad II

"Możliwość zdobycia zawodu poza rolnictwem w dziewczęcych hufcach pracy"

- referowała kol. Stocka Zinaida

Omówiła sprawy związane z organizowaniem 9-miesięcznych hufców dochodzących dla dziewcząt. W tym roku hufiec taki zorganizowano na terenie B-stoku-w budownictwie. Po zakończeniu hufca ok 50% dziewcząt zatrudniono w tym samym zakładzie ale po tygodniu zwolniły się, gdyż nie potrafiły znaleźć się w tym środowisku. Poczyniono również próby utworzenia hufca 30-osobowego w zakładzie galanterii w Suwałkach jednak zakład potem zrezygnował z powyższego hufca.

W Grajewie również zrezygnowano z hufca dziewczęcego.

Brak jeszcze rozeznania, ile dziewcząt w wieku lat 16-18 pozostaje bez zatrudnienia. W związku z powyższym pomoc w tej sprawie mogłaby Rada Kobiet, która mogłaby dotrzeć do tych dziewcząt.

Mniej jest kłopotów z zatrudnieniem mężczyzn.

Propozycje jakie wysuwa OHP, to:

- przeprowadzić rejestrację dziewcząt pozostających bez pracy poprzez prasę, radio.

Kol. Stocka wystąpiła również z propozycją by Wojewódzka Rada Kobiet przeprowadziła wywiady w zakładach pracy, w których jest możliwość zatrudnienia hufca dziewczęcego na zasadzie porozumienia z Ministerstwem Rolnictwa i Ministerstwem Oświaty.

Z praktyki jest już wiadome, że kąpiąjką lepsza jest możliwość zatrudnienia dziewcząt po 9-miesięcznym hufcu w spółdzielczości, budownictwie/ chociaż z oporami/, w PGR-ach, Stacji Roślin Nasiennych itd.

- Po zakończeniu referatu stawiane były pytania.

Kol. Marszałek Krystyna

- czy młodzież wstępując do hufca podpisuje umowę z Zakł. Pracy?

Kol. Ziniewicz

- jaka jest rola Rady Kobiet w ewidencjonowaniu dziewcząt?

Jednocześnie kol. Ziniewicz zauważyła, że zbyt dużo obiecuje się dziewczętom wstępującym do OHP i stąd potem są rezygnacje.

Ponadto koleżanka nadmieniła, iż ewidencją niezatrudnionych kobiet powinny się zająć władze terenowe tj. Rady Narodowe a przede wszystkim ZMS. Wojewódzka Rada Kobiet może jedynie pomóc w ustawieniu tej sprawy tzn. po otrzymaniu materiałów z rozeznaniem przez ZMS dotyczących trudności czy niechęci zatrudnienia hufców przez Zakłady Pracy wówczas można byłoby wystąpić z wnioskiem do dyrekcji danego zakładu o rozpatrzenie powyższej sprawy.

Kol. Syrewicz

Większość zamkniętych Zakładów Pracy ma szkołę przyzakładowe i dlatego są trudności z zatrudnieniem dziewcząt z OHP.

Można natomiast szukać rezerw w zakładach niezamkniętych tj. leśnictwie, rolnictwie i budownictwie.

Odpowiedzi na poszczególne pytania udzieliła kol. Stocka Zinaida.

- poza ogólną umową zawartą między hufcem a Zakł.Pracy zawiera się umowy indywidualne z uczestnikami hufców. W niektórych wypadkach zakład zobowiązuje się zatrudnić danego junaka ale po zakończeniu hufca. Bardzo często młodzież z OHP idzie pracować do innego zakładu oczywiście o ile jest lepsze wynagrodzenie niż w tym zakładzie, w którymłożono pieniądze na jego doszkalanie. Junacy wstępując do OHP przynoszą podpisanne przez rodziców zobowiązania, że w razie przedterminowego opuszczenia kursu, płacą poniesione koszty przez Zakł.Pracy.
- Wojewódzka Komisja Ośrodków Stażowych ma prawo obiecywać otrzymanie pracy tylko młodzież często nie wie sama gdzie chciałaby pracować i stąd rezygnacje do zawodu poniekąd narzuconego przez dany zakład.
- Bardzo dużo młodzieży ze szkół przyzakładowych przychodzi do OHP /musi mieć zaświadczenie o usunięciu ze szkoły/. Do szkoły przyzakładowej dostaje się młodzież z lepszymi warunkami materialnymi natomiast z rodzin rozbitych, alkoholików trafia do OHP.
- Wojewódzka Rada Kobiet powinna tylko informować lub kierować zgłoszonych kandydatów np: przez Milicję do ZMS w celu zaprowadzenia ewidencji. Zostało nawiązane porozumienie o współpracy Woj.Rady Kobiet z OHP dot. wyżej omawianych spraw. Jest również stawiany wniosek, by na komendantów hufców angażować działaczki Ligi Kobiet i Rady Kobiet.

Kol. Syrewicz - wyjaśniła, iż nasze ustawodawstwo pracy nie daje możliwości zobowiązania danego pracownika do zatrudniania w zakładzie. Przepisy nasze o pracy nie uwzględniają nakazów jedynie nakazy pracy mają stypendyści, którzy pobierają stypendia zakładowe.

Tow. Zaczęniuk

Jest to problem bardzo trudny, sprawa rejestracji niezatrudnionych dziewcząt jest sprawą dyskusyjną. W sprawie okazania pomocy musiałby wyjść wniosek z OHP na piśmie do Woj.Rady Kobiet. Aktyw kobiecy pracuje w terenie i on właśnie będzie wielką pomocą w odnalezieniu tych dziewcząt. OHP musiałoby wystąpić z wnioskiem, by w skład komisji OHP weszły przedstawicielki z organizacji kobiecych tj. z Ligi Kobiet.

Na zakończenie kol. Stocka przedstawiła strukturę ONP
Tow. Demianiuk Lucja - podziękowała kol. Stockiej za zreferowanie i przesłała
do omawiania spraw bieżących. Głos zabrała tow. Zaczęniuk.

- nadeszło pismo z Krajowej Rady Kobiet do Woj. Rady Kobiet w B-stoku
dot. sprawozdania z działalności Gromadzkiej, Powiatowej, i Miejskiej i
Woj. Rady Kobiet. Materiały te mają być przesłane do końca września.
Są tylko przygotowane materiały Woj. Rady Kobiet i stąd zachodzi koniecz-
ność wyjazdów koleżanek wchodzących w skład Prezydium W.R.K. w teren
i poprzez kontakt z Pow. Radą Kobiet przywieźć do dnia 25. IX. dane.

Wobec powyższego wyznaczono poszczególnym kol. powiaty do obsłużenia

Bielsk-Podl. - kol. Marszałek

Elk - " Demianiuk

Grajewo - " Sikorska

Suwałki - " "

Hajnówka - " Ziniewicz

Olecko - " Matejczyk

Sejny - " Suchożerbska

Gołdap - " Senda

Kolno - " Tichonczyk

Łomża - " Matoszko

Augustów - " Piereśko

Zambrów i Wys. Maz. - kol. Zaczęniuk

- Komitet F.J.N. wysłał pisma w teren z wyszczególnionymi punktami, na
podstawie których powinny być sporządzone informacje ale niezależnie od
tego w terenie należy sprawdzić ile jest Gromadzkich Rad Kobiet, kto
wchodzi w skład, co robi i jakie są plany na przyszłość oraz program
działania na przyszłość Pow. Rady Kobiet jak również dowiedzieć się czy
ktoś interesuje się z ramienia Pow. F.J.N.

Delegacje opłaca F.J.N.

Seminaria

Tow. Zaczęniuk powiadomiła zebranych, kto dostarczył materiały do
scenariusza, który należy sporządzić do dnia 15. IX. 69r.

- 14-15. X. 69r. zrobić konferencję prasową

- listy imienne mają być przesłane tow. Zaczęniuk do dnia 25. IX. 69r.

- na seminarium będą wręczane dyplomy osobom zasłużonym z okazji 25-lecia

PRL i wobec tego z każdego środowiska zgłosić do odznaczenia

10-12 działaczek.

- Towarzyszka podała propozycję, by powołać zespół składający z radnych

który reprezentowałby Radę Kobiet na sesji WRN. W związku z powyższą propozycją wywiązała się dyskusja, w toku której padły następujące wnioski.

Kol. Matejczyk - radny byłby wówczas zbyt mocno obciążony pracą.

Kol. Marszałek - trzeba ułożyć plan pracy takiego zespołu, by potem nie kolidował z pracą organizacji kobiecych.

Wobec tego, że powstało dużo głosów za i przeciw tow. Demianiuk zaproponował, by dyskusję zamknąć, jeszcze raz ten punkt przemyśleć w domu a na następnym posiedzeniu powtórnie do tego wrócić i wyciągnąć wnioski z tym związane.

Protokółowa
L. Mińczuk

Przewodnicząca Woj. Rady Kobiet
mgr Lucja Demianiuk

12.11.69
Do użytku wewnętrznego

Prezydium
Wojewódzkiej Rady Kobiet
/wszystkie/

Zbliżające się wybory do Sejmu Polskiej Rzecz-
pospolitej Ludowej i rad narodowych stawiają przed polskim
ruchem kobiecym poważne zadania aktywnego udziału w kampanii
wyborczej prowadzonej przez komitety Frontu Jedności Narodu
pod kierownictwem Komisji porozumiewawczych Partii i Stron-
nictw politycznych.

Podsumowanie wyników czteroletniej działalności
Sejmu i rad narodowych ostatniej kadencji na tle dorobku
XXV-lecia Polski Ludowej pogłębi wśród kobiet przekonanie
o słuszności drogi rozwoju naszej socjalistycznej Ojczyzny,
o politycznej, ekonomicznej i moralnej wyższości socjalizmu
nad kapitalizmem.

Kampania wyborcza stwarza okazję do oceny reali-
zacji programu budownictwa socjalistycznego w naszym kraju,
do zaprezentowania dynamicznego rozwoju politycznego, gospo-
darczego i społeczno-kulturalnego Polski Ludowej; do ukaza-
nia osiągnięć i trudności, a głównie perspektyw rozwojowych
kraju; do ukazania społeczno-politycznego i zawodowego
awansu kobiet w Polsce Ludowej.

Zadaniem wszystkich rad kobiet w inicjowaniu
dyskusji nad programem wyborczym Frontu Jedności Narodu

jest ukazywanie problemów życia i pracy kobiet podejmowanych przez organizacje i środowiska kobiece i włączenie ich do programów wyborczych tak, aby na równi z innymi zagadnieniami stały się przedmiotem zainteresowania całego społeczeństwa.

Biorąc pod uwagę fakt, że kobiety stanowią ponad 37 % zatrudnionych w gospodarce uspołecznionej i 57 % zatrudnionych w gospodarce narodowej - w kampanii wyborczej upowszechnić należy ich wkład w gospodarczy rozwój kraju, ich aktywny udział we wszystkich dziedzinach życia. Podkreślić należy rolę matek w dziedzinie wychowania i kształtowania socjalistycznych postaw moralnych w rodzinie. Należy wykorzystać szerokie możliwości, jakie stwarza kampania wyborcza w dziedzinie zaznajamiania młodego pokolenia z aktualnymi problemami politycznymi i społecznymi, istotą i funkcjami organów władzy ludowej, demokratyzmem naszego systemu wyborczego.

Warunkiem zwiększenia udziału kobiet w życiu naszego kraju jest ich społeczno-polityczna aktywizacja w pracach rad narodowych wszystkich szczebli, komisjach rad, w samorządzie mieszkańców, w realizacji zadań ważnych dla województwa, powiatu, miasta, osiedla czy gromady, a równocześnie dotyczących żywotnych spraw rodziny i kobiety. Rady Kobiet wszystkich szczebli powinny uczestniczyć w ocenie realizacji programów i postulatów wyborczych oraz planów rozwoju województw, powiatu i gromady, a także

w opracowywaniu nowych programów Frontu Jedności Narodu.

Rady kobiet powinny inspirować i uczestniczyć w dokonywaniu przez środowiska kobiece i LK wnikliwej i wszechstronnej oceny pracy kobiet - radnych i członkiń komisji rad oraz pokazać konkretne przykłady pozytywnych przemian i osiągnięć jakie nastąpiły w środowisku w wyniku bezpośredniego udziału organizacji i środowisk kobiecych zaangażowanych w realizacji planów rad narodowych.

Dalszy wszechstronniejszy awans kobiet, szerszy niż dotąd ich udział w kierowaniu wszystkimi dziedzinami życia kraju, stwarzanie w społeczeństwie wokół tych spraw atmosfery zrozumienia społecznej i politycznej wagi tego zagadnienia oraz poczucia odpowiedzialności za umacnianie ekonomicznej, politycznej i społecznej pozycji kobiety - oto sprawy, które powinny między innymi znaleźć odbicie w programie Frontu Jedności Narodu.

Ważnym zadaniem rad kobiet jest wpływanie na zdecydowane zwiększenie liczby kobiet w organach władzy ludowej, szczególnie w gromadzkich radach narodowych i zapewnienie wzrostu ich aktywności w pracach tych organów.

Dlatego szczególnie odpowiedzialnym zadaniem rad kobiet jest współudział w proponowaniu kandydatek do rad narodowych. Należy zadbać o zapewnienie jak najlepszego doboru kandydatek cieszących się zaufaniem ludności, aktywnych działaczek społeczno-politycznych dających gwarancję pełnego wykonania obowiązków radnego.

Mając na uwadze potrzebę zwiększenia udziału kobiet w prezydiach rad należy przedstawiać kandydatki na radne spośród kobiet najbardziej aktywnych i zaangażowanych w życiu społeczno-politycznym i zawodowym, aby zapewniły prawidłowe wykonywanie trudnych obowiązków wynikających z pełnienia odpowiedzialnej funkcji członka prezydium rady.

Dla rad kobiet wynikają następujące zadania w kampanii wyborczej:

1. Wojewódzkie Rady Kobiet powinny przedstawić Wojewódzkim Komitetom FJN propozycje kandydatek do WRN.
2. Gromadzkie Rady Kobiet, Powiatowe Rady Kobiet, Wojewódzkie Rady Kobiet przy komitetach FJN powinny dążyć do tego, aby kandydatki wysuwane przez ruch kobiecy do rad narodowych zostały uwzględnione przy ostatecznym sporządzaniu projektów list kandydatów do rad.
3. Rady kobiet wszystkich szczebli przedstawiają komitetom FJN propozycje działaczek do prac związanych z kampanią wyborczą - w zespołach, komisjach wyborczych oraz wśród kadry prelegentów.
4. Rady kobiet powinny dążyć do zapewnienia poważnego udziału kobiet w zebraniach dokonujących oceny realizacji programów wyborczych i poświęconych konsultowaniu kandydatów do rad.

5. W związku z uzupełnianiem składu komitetów FJN - rady kobiet powinny kierować najlepsze działaczki ruchu kobiecego do komitetów FJN.
6. Bezpośrednio po wyborach rady kobiet powinny zabiegać o zgłaszanie kobiet do wszystkich komisji rad na członków spoza rad narodowych.

Prezydium
Krajowej Rady Kobiet
Polskich

Warszawa, 17.02.69r.